

EEN MISLUKTE BROEDPOGING OP NEDERLANDS GRONDGEBIED VAN DE BUIDELMEES

A failed breeding-attempt of the Penduline Tit in The Netherlands

T. JOOSTEN, W. BULT en F. HUSTINGS

Op 24 april 1975 nam T. Joosten te Hoensbroek (L) een Buidelmees waar. Het was een ♂, dat zeer luidruchtig riep en zong en gemakkelijk tot op enkele meters te benaderen was. Daarbij bleek zijn interesse uit te gaan naar pluus van Wilgen, Wilgenroosjes, enz. Hij trok zich niets aan van het lawaai van vrachtwagens en bulldozers. Op 26 april 1975 ontdekte Joosten het nest waaraan druk door ♂ en ♀ werd gebouwd. Het hing aan een zijtakje van een berk op vochtige grond ca. 6 m hoog boven een sloot. Vanaf deze dag werden er door Bult kleurendia's gemaakt van het nest en het bouwende paartje. Zij lieten zich daardoor allerm minst storen en vlogen af en aan met nestmateriaal. Het ♂ versterkte de ophanging van het nest, terwijl het ♀ de binnenkant voor haar rekening nam. In de volgende dagen werd herhaaldelijk de roep, een vrij hoog „sieh”, en de zang, „sieh sieh sieh tuuj tuuj”, gehoord. Tot 6 mei werd nog een druk roepend exemplaar bij de nestbouw waargenomen, doch twee dagen later werden geen vogels meer gezien.

De vordering van de nestbouw werd waargenomen door T. Joosten, W. Bult, F. Hustings, J. Conen, W. de Veen, R. Kwak, H. de Boer, T. Blankevoort en E. van Campen. Om beschadiging te voorkomen werd het verlaten nest begin augustus verzameld en als bewijsstuk aan het Natuurhistorisch Museum te Maastricht geschonken. De oorzaak van het mislukken van dit broedgeval is ons onbekend. Wij geloven niet, dat het op rekening geschreven moet worden van het eerder genoemde lawaai, veroorzaakt door werkzaamheden in de omgeving: die herrie was er vanaf het begin en de vogels stoorden er zich niet aan. Vermeld dient te worden, dat het op 5 mei 1975 's middags stormde; het nest hing horizontaal in de wind, doch een van de vogels ging door met de nestbouw. Bovendien namen op 27 en 28 april respectievelijk Bult en Conen en de Veen waar dat het ♂ het ♀ verjoeg. Eieren of restanten daarvan werden niet gevonden.

Een uitvoeriger verslag van het geval verscheen in het Natuurhistorisch Maandblad van het Natuurhistorisch Genootschap in Limburg (65, 62-65).

C.N.A.: Bevestigde waarneming. In 1962 werd in de Brabantse Biesbosch een nest van deze soort gevonden; vogels werden er echter toen niet waargenomen (Limosa 38: 6). Dit was tevens het bewijs, dat de soort voor het eerst op Nederlands grondgebied moest zijn geweest. In de daarop volgende jaren (1965, 1967, 1968, 1969, 1973 en 1974) werden exemplaren waargenomen en geringd. In 1974 werden op 31 juli bij Elburg 3 zeer jonge vogels geringd, hetgeen echter geen bewijs voor een broedgeval opleverde. De vaststelling van broeden in Nederland van deze soort zal stellig niet lang meer op zich laten wachten.

SUMMARY

After a find of a not-completed nest in the nature-reserve „De Biesbosch” in the province of Noord-Brabant in 1962, without the birds having been observed, a pair of Penduline Tits built a nest in the south of our province of Limburg in 1975. From April 24th onwards the birds were present, singing and building, but on May 8th they deserted the empty nest; the cause is unknown. After 1962 — for the first time — there were records and trapped birds in the following years: 1965, 1967, 1968, 1969, 1973 and 1974. On July 31st 1974 3 juvenile birds were ringed near Elburg, Oostelijk Flevoland, so that it may be expected that we have not to wait very long for the first accepted breeding case of this species in the Netherlands.

Adres: T. Joosten, Schelsberg 109; W. Bult, Bredastraat 37; F. Hustings, Sweelinckstraat 14, allen te Heerlen (L.).

VANGST VAN TAIGABOOMKUIPER *CERTHIA FAMILIARIS* IN AMSTERDAM-SLOTERMEER

Trapping of a Treecreeper *Certhia familiaris* in Amsterdam

J. WALTERS

Op 22 november 1975 werd op onze vaste vangplaats te Amsterdam-Slotermeer een Taigaboomkruiper *Certhia familiaris* gevangen, geringd en weer losgelaten. De witte onderzijde was erg opvallend, terwijl de flanken van dezelfde kleur waren en geen spoor van bruin vertoonden. De vogel kon op ons gemak en onder gunstige lichtomstandigheden zorgvuldig op deze en de volgende eigenschappen gecontroleerd worden.

De vogel had opvallende, doorlopende, lichte wenkbrauwstrepen. De lichte rand aan de buitenvlag van de grote duimvleugelveer was rechts onderbroken, links echter was er een uiterst smalle ononderbroken rand (met de loupe bekeken). Zoals bekend — Svensson (1970) en Osieck (1975) — is dit duimvleugelkenmerk geen absoluut criterium voor de soortbepaling.

De snavel mat tot de veren $9\frac{1}{2}$ mm, tot aan het voorhoofdsbeen $15\frac{1}{2}$ mm. De nagels van de achtertenen maten 10 mm. Deze maten werden bepaald volgens de door Svensson aangegeven methodes. Zowel de punt van de snavel als die van de nagels waren enigszins afgesleten, zodat opgaven in 0,1 mm een te grote nauwkeurigheid zouden suggereren. De lengte van de nagel van de achterteen bedroeg dus 64% van de lengte van de snavel tot het voorhoofdsbeen, hetgeen zowel volgens Svensson als volgens Osieck de gewone Boomkruiper *Certhia brachydactyla* uitsluit.

Op de vangplaats komt deze laatste soort overigens ook uiterst zelden voor en hij werd er nog nooit gevangen. Onze Taigaboomkruiper liet helaas — ook na het loslaten — geen enkel geluid horen. Zijn vleugels maten links 64 mm, rechts 65 mm (maximale maat) en zijn gewicht bedroeg 9,5 gram.

Mede-waarnemers waren mevr. F. J. Vlaanderen en de heer K. Vlaanderen.

C.N.A.: Bevestigde waarneming.